

## **ÕPPE- JA KASVATUSTEGEVUSE KAVA**

**Kuupäev:** Mai – august 2025

**Laste vanus:** 3 -7 aastat (liitrühm)

**Laste arv:** 20 last

**Teema:** "Suvi lasteaia – rohelised lood ja digiseiklused"

### **Eesmärgid:**

- Laps teab, et loodus on väärtuslik ning osaleb taimede kasvatamisel ja hooldamisel, kujundades keskkonda hoidvat hoiakut.
- Laps oskab õppida ja avastada läbi õuesõppe, digivahendite ning loovtegevuste.
- Laps arendab eneseväljendust, iseseisvust, koostöö- ja sotsiaalseid oskusi ning digipädevusi praktiliste tegevuste kaudu.
- Laps oskab märgata, võrrelda, katsetada ja teha järeldusi uurimuslikus õppes.
- Laps teab, kuidas taim kasvab ja tunneb taimede elutsüklit – alates seemne istutamisest kuni saagikoristuseni.
- Laps oskab ennast väljendada nii suuliselt, visuaalselt, heliliselt kui ka digitaalselt (nt räägib, joonistab, salvestab või pildistab oma mõtteid ja kogemusi).
- Laps oskab tegutseda keskkonda hoidvalt ja mõistab, kuidas inimene mõjutab loodust. Laps arendab koostööoskust ja õpib tegutsema iseseisvalt (nt kastmine, mõõtmine, hooldamine).
- Laps oskab kasutada digivahendeid (nt kaamera, tahvelarvuti, BeeBot) eesmärgipäraselt ja kokkulepitud reeglite järgi, et uurida, dokumenteerida ja jagada oma kogemusi looduses.

### **Tunnetus- ja õpioskused:**

- Laps oskab vaadelda ja kirjeldada taimede arengut reaalses, alates seemne istutamisest kuni tõusmete ilmumiseni.
- Laps võrdleb erinevaid taimi, märkab erinevusi nende kasvukiiruses, lehekujudes ja lõhnades.
- Laps seostab taimede arengut looduslike tegurite ja inimese tegevustega (nt kastmine, valgus, temperatuur), mõistes taimede vajadusi kasvuks.

### **Sotsiaalsed ja enesekohased oskused:**

- Laps oskab hoolitseda oma taime eest ning mõistab vastutust selle eest, et taim kasvaks.
- Laps julgeb jagada oma kogemusi ja aitab kaaslast (nt koos kastmine, seemnete jagamine, ühised tööülesanded).
- Laps oskab rääkida oma tunnetest ja mõtetest ning kasutab digivahendeid (nt heli- või videosalvestus), et neid väljendada.

### **Mänguoskused:**

- Laps osaleb rollimängudes, kus kasutab oma teadmisi taimede kasvatamisest (nt „aednik“, „digiaednik“, „looduseuurija“).
- Laps kasutab mängus digivahendeid loovalt ja eesmärgipäraselt (nt BeeBoti juhtimine kastmisjaamani, digimängud taimede tundmaõppimiseks).
- Laps seob mängus oma kogemused taimede elu ja hooldamisega, arendades fantaasiat ja loogilist mõtlemist.

### **Mina ja keskkond:**

- Laps tunneb ära taimi nagu tomat, piparmünt, kurk ja redis.
- Laps teab, mida taim vajab kasvamiseks (valgus, vesi, pinnas, soojus, hooldus).
- Laps märkab ja võrdleb taimede kasvu muutusi igal nädalal ning oskab osaleda loodusvaatlustes..

### **Keel ja kõne:**

- Laps oskab kirjeldada oma taime arengut, kasutades erinevaid väljendusviise.
- Laps õpib uusi sõnu ja mõisteid, mis on seotud taimede ja loodusega (nt seeme, leht, vars, õis, vili, kastekann).
- Laps esitab oma mõtteid suuliselt, visuaalselt ja digitaalselt (pildi, heli, video kaudu).

### **Eesti keel kui teine keel:**

- Laps õpib eesti keeles nimetama oma taime, selle osasid ja hooldusvahendeid.
- Laps kasutab visuaalseid abivahendeid (pildikaardid, QR-koodid) uute sõnade õppimiseks.
- Laps saab keelelist tuge lühikestes igapäevastes keelehetkedes (nt „sõna päevas“, „kuidas täna taim kasvab?“).
- Laps kasutab lihtsaid eestikeelseid lauseid, kirjeldades oma tegevusi või loomi/taimi (õpetaja toel või paaris).

### **Matemaatika:**

- Laps loendab seemneid, taimi ja vilju.
- Laps mõõdab taimede kasvu ja võrdleb tulemusi (kelle taim on kõrgem, kellel rohkem lehti).
- Laps kasutab töölehti, skeeme ja loob lihtsaid graafikuid (nt taimede kasvujoonised või märkeribad).

### **Kunst:**

- Laps joonistab või maalib oma taimi ning kujundab fantaasiataime, kasutades looduslikke ja digitaalseid vahendeid.
- Laps valmistab kollaaže ja pilte looduslikust materjalist (nt lehtedest, seemnetest).
- Laps väljendab loovust, kasutades erinevaid tehnikaid (nt AI-pildi loomine või paberikunst).

### **Liikumine:**

- Laps oskab liikuda vastavalt GPS-kaardile lihtsustatud kujul ja osaleb liikumismängudes looduses.
- Laps oskab sooritada liikumisharjutusi, mis toetavad keha tunnetamist ja loovust (nt „kasvame nagu taim“).
- Laps suunab BeeBoti mööda aiaridu ja navigeerib mängulistel radadel vastavalt teemadele.

### **Muusika:**

- Laps õpib ja laulab loodusteemalisi laule.
- Laps kuulab looduse helisid, tunneb ära erinevaid loodushääli (nt lindude laul, vihm) ja kasutab neid muusika loomisel.
- Laps salvestab loodushääli.

### **Digisisu loomine ja programmeerimine:**

- Laps oskab juhtida lihtsamaid robotikaseadmeid (nt BeeBot), andes juhiseid: edasi, tagasi, paremale, vasakule.
- Laps oskab koostada kuni kolmeosalist tegevusjuhust ja rakendada seda praktilises tegevuses (nt taimeni jõudmine BeeBotiga).
- Laps oskab programmeerida liikumissuundi (nt edasi-edasi-vasak) ja märgata, kas seadme liikumine vastas plaanile.
- Laps teeb nutiseadmega fotosid ja videoklippe, et dokumenteerida oma tegevust ja jälgida taimi arengut.
- Laps teab, et tema loodud foto, heli või video on tema enda looming ja oskab seda nimetada või teistele esitleda.
- Laps oskab salvestada heli (nt enda häält, looduse helisid, muusikakatsetusi).
- Laps oskab joonistada digiseadmes (nt tahvelarvutis TuxPaintiga või joonistava robotiga).
- Laps julgeb katsetada digivahendeid ja robotikat, olles uudishimulik ja koostööine.
- Laps oskab luua koos õpetajaga mängulise tegevuse aluse, näiteks BeeBoti teekonna või digimängu lihtsa sisu.
- Laps oskab muuta ja täiendada oma loodud digisisu, lisades näiteks fotole teksti või videole heli.

## **Vahendid:**

### *Taimede kasvatamiseks ja vaatlemiseks:*

- Taimeseemned: tomat, piparmünt, kurk, redis
- Muld, lillepotid, istutusanumad, kastekannud
- Istutusvahendid: väikesed labidad, märgistuspulgad, sildid
- Mõõdulindid ja joonlauad taimede kasvu jälgimiseks
- Suurendusklaasid seemnete ja taimede uurimiseks

### *Digivahendid ja tehnoloogia:*

- Tahvelarvutid ja/või sülearvutid (kasutamiseks rühmatöös ja dokumenteerimisel)
- Kaamerad ja helisalvestid (foto, heli ja video tegemiseks)
- QR-koodigeneraator ja QR-koodide lugejad (albumite ja tööde sidumiseks digisisuga)
- BeeBot ja liikumisalused / matid liikumistegevusteks ja programmeerimismängudeks

### *Digitaalsed õpikeskkonnad ja loomevahendid:*

- Book Creator – digialbumite ja jutustuste loomiseks
- Canva – tunnistuste, plakatite ja visuaalide kujundamiseks
- Clipchamp – videolugude kokkupanekuks
- TuxPaint – lihtsaks digijoonistamiseks
- Wordwall – interaktiivsete õpi- ja kordamismängude loomiseks

### *Kunsti- ja meisterdusvahendid:*

- Pabermaterjalid: valge ja värviline paber, papid
- Vildikad, pliiatsid, värvid, pintsliid
- Liim, käärid
- Loodusmaterjalid: lehed, seemned, oksad, sammal jms (kollaažideks ja fantaasiataimedeks)
- Valmis pildid ja fotod (taimed, loodus, töövahendid) õppetegevuste toetamiseks

## **Ettevalmistus: (õpetajapoolne, lastepoolne)**

### **Õpetajapoolne:**

- Planeerib ja ajastab kogu projektiperioodi tegevused (mai–august), sh istutuspäeva ja jälgimisperioodi.
- Valmistab ette seemned, istutusvahendid, kasvukohad (kastid, potid, kasvuhoone) ja vajalikud digivahendid.
- Loob iga lapse jaoks individuaalse kasvualbumi (füüsiline + digitaalne) ning seab üles QR-koodid materjalide sidumiseks.
- Koostab ja sätib üles keskused:
  - Istutuskeskus (taimed ja töövahendid),
  - Digikeskus (nutiseadmed, kaamerad),
  - Loomela (kunsti- ja meisterdusmaterjalid).
- Harjutab lastega digivahendite kasutamist vastavalt kokkulepitud reeglitele ja privaatsusnõuetele.
- Kavandab liikumis- ja rollimängud, muusikalised tegevused ning kutsub külla külalise (aednik või lapsevanem).
- Valmistab ette projekti vahekokkuvõtted ja lõputulemused jagamiseks lastevanematele.

### **Lastepoolne:**

- Valib endale taime ning paneb sellele isikliku nime (individuaalsuse ja vastutuse suurendamine).
- Joonistab ja kirjeldab "Minu taim" (visuaalne ja suuline eneseväljendus).
- Õpib tundma taimi ja nende kasvatamise vajadusi läbi mängu, uurimise ja vaatlemise.
- Õpib kasutama digivahendeid (nt pildistama, salvestama, joonistama tahvelarvutis).
- Osaleb QR-koodide, pildialbumite ja videote loomisel.
- Osaleb rühmatöös, jagab kogemusi ja aitab kaaslasi (nt kastmisel, mõõtmisel, QR-koodi skaneerimisel).

## Tegevuse käik (mai- august)

| Tegevuse osad, tegevus-liigid | Õpetaja tegevus, käsitletavat alateemad, olulisemad mõisted, küsimused, kasutatavad meetodid, mängulised võtted                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | Vahendid<br>Kuidas kaasata õpetaja abi                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
|-------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| I Sissejuhatus<br>Mai lõpp    | <ul style="list-style-type: none"> <li>Tutvustame projekti „Suvi lasteaias – rohelised lood ja digiseiklused“ – arutame, mis on aed, miks taimi kasvatatakse ja kuidas inimene loodust mõjutab.</li> <li>Uurime erinevaid seemneid suurendusklaasi abil, võrdleme neid (kuju, värvus, suurus).</li> <li>Rühmas toimuvad arutelud: “Mida taim vajab kasvamiseks?” ning “Kuidas saan mina hoolitseda?”</li> <li>Iga laps valib taime (nt tomat, piparmünt, kurk või redis) ja annab sellele nime (toetab isiklikku seotust ja vastutuse võtmist).</li> <li>Loome “Minu taim” joonistuse ning kirjeldame seda suuliselt või salvestuse abil (visuaalne ja digiväljendus).</li> <li>Õpetaja tutvustab digivahendeid: tahvelarvuti, kaamera, helisalvesti. Lapsed harjutavad nendega koos reeglite õppimist.</li> <li>Mängime liikumismängu “Kasvame nagu taimed” (kehatunnetus ja loov liikumine).</li> </ul> | <p><i>Vahendid:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Seemned (tomat, piparmünt, kurk, redis)</li> <li>Suurendusklaasid, joonistusvahendid (paber, värvid)</li> <li>Tahvelarvutid, kaamerad, helisalvestid</li> <li>QR-koodi näidised, nimelised sildid</li> <li>Muusikakeskus või kõlar liikumismänguks</li> </ul> <p><i>Kuidas kaasata õpetaja abi:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Aitab seemnete ja töövahendite jagamisel ning nimeliste siltide ettevalmistamisel.</li> <li>Juhendab väiksemaid lapsi joonistamisel ja nimetamisel.</li> <li>Aitab lastega turvaliselt digivahendeid tutvustada (nt kuidas hoida kaamerat).</li> <li>Osaleb liikumismängude läbiviimisel – näitab harjutusi ette ja hoiab rühma koos.</li> <li>Märkab, kes vajavad rohkem tuge ja suunab last vajadusel individuaalselt.</li> </ul> |

|                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
|-----------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>II<br/>Põhiosa</p> | <p><b>Mai lõpp–juuni: ISTUTAMINE JA HOOLDAMINE</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Istutuspäev: lapsed istutavad oma valitud seemned pottidesse või kasvukastidesse.</li> <li>• Teeme fotod ja salvestame lühikesed heliklipid igast lapsest ja tema taimest.</li> <li>• Loome iga lapse jaoks kasvualbumi, millel on QR-kood.</li> <li>• Tegevus „Leia kastmisjaam BeeBotiga“ – digimäng robotikaga (hooldusprotsesside kordamine).</li> <li>• Iganädalane vaatlus, mõõtmine ja hooldus: taimede kõrguse mõõtmine, võrdlemine, kastmine ja valguse poole suunamine.</li> <li>• Jälgime muutusi looduslikes tegurites (päike, sademed, soojus) ja arutame, kuidas need mõjutavad taime kasvu.</li> </ul> <p><b>Juuli: UURIMINE JA LOOVUS</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Mängime digimänge (nt Wordwall): taimede osade tundmaõppimine.</li> <li>• Digiprojekt “Minu taim räägib” – lapsed loovad oma taime lühivideo (pilt + heli + jutt).</li> <li>• GPS-kunst: lapsed liiguvad aias koos õpetajaga, teekond salvestatakse ja luuakse kujutis (nt päevalill).</li> <li>• Kunstitegevus “Minu taim minevikus, olevikus ja tulevikus” – joonistus + digilugu.</li> <li>• Rollimängud: “Aiafestival”, “Taimeturg”, “Digiaednik”.</li> <li>• Külaline: aednik või lapsevanem räägib, kuidas vanasti taimi kasvatati.</li> <li>• Salvestame loodusheliseid (putukad, vihm, linnud) ja loome koos muusikapala.</li> </ul> | <p><i>Vahendid:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Lillepotid, muld, aiatööriistad (labidad, kastekannud, märgistuspulgad)</li> <li>• Mõõdulindid, joonlauad, töölehed</li> <li>• Tahvelarvutid, nutitelefonid, kaamerad, helisalvestid</li> <li>• QR-koodi generaator ja printer</li> <li>• BeeBot ja programmeerimismatid</li> <li>• Wordwall, Book Creator, Canva, TuxPaint</li> <li>• Kunstitarbed: paber, värvid, loodusmaterjalid</li> <li>• GPS-äpp, salvestid, kõlarid</li> </ul> <p><i>Kuidas kaasan õpetaja abi:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Aitab istutustööde korraldamisel (nt seemnete jagamine, mulla paigutus).</li> <li>• Jälgib, et igal lapsel oleks mõõtmise ja kastmise juures oskuslik tugi.</li> <li>• Hoiab BeeBoti mängus korda ja aitab programmeerimisel.</li> <li>• Toetab lapsi video loomisel: hoiab kaamerat, küsib suunavaid küsimusi.</li> <li>• Abistab kunstitegevustes: aitab väiksemaid kleepida, lõigata, joonistada.</li> <li>• Kogub loodusmaterjale ja aitab rollimängudes rekvisiitide jagamisel.</li> </ul> |
|-----------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
|---------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>III<br/>Lõpetav osa<br/>Augusti lõpp</p> | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Saagi koristus ja ühine valmistamine: pestakse, lõigatakse, maitsestatakse – valmistame taimset suvesnäkki (meeskonnatöö ja loovus).</li> <li>• Koostame näituse “Meie suveaed”: iga lapse joonistused, fotod ja QR-koodid nende digitegevustele.</li> <li>• Digitaalsed viktoriinid ja kordamismängud BeeBotiga (kokkuvõtte õpitust).</li> <li>• Tunnistuste üleandmine: iga laps saab isikliku “Taimetarga” tunnistuse (kujundatud Canva abil).</li> <li>• Refleksiooniring: mida õppisin? Mis mulle meeldis? (kirjalikult, suuliselt, salvestus või plakat).</li> <li>• Projekti jagamine vanematega.</li> </ul> | <p><i>Vahendid:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Projektor, ekraan või valge sein esitluseks</li> <li>• Tahvelarvutid, QR-koodid, printer</li> <li>• Fotod, videod, kõlarid, refleksioonikaardid</li> <li>• Canva, Book Creator</li> <li>• Tunnistused, meened, lauad-toolid, suupisted ja joogid</li> </ul> <p><i>Kuidas kaasan õpetaja abi:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Aitab valmistada ette näitust (tööde paigutus, QR-koodide kleepimine).</li> <li>• Abistab köögitöodes (lõikamine, hügieenireeglite jälgimine).</li> <li>• Toetab lapsi esinemiseks harjutamisel (luuletus, liikumine, muusika).</li> <li>• Juhib rühmatöid refleksiooniringis ja kirjutab üles laste mõtteid.</li> <li>• Aitab korraldada ja serveerida pidulauda ning võtab vanemaid vastu.</li> </ul> |
|---------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|



## **Autoriõigused ja kasutatud materjalid**

Käesoleva õppe- ja kasvatustegevuse kava „Suvi lasteaia – rohelised lood ja digiseiklused“ autor on Merlyn Mäesalu. Kava on loodud 2025. aasta kevad-suve perioodiks 3–7-aastastele lastele ja see toetub mängulisele, uurimuslikule ning digipädevusi arendavale lähenemisele, lähtudes alushariduse pedagoogi kutsestandardist.

Kava koostamisel on kasutatud alljärgnevat materjali digivahendite ja robotikategevuste planeerimisel:

Tallinna Meelespea Lasteaed. (2024). Digi- ja robotika valdkonna eesmärgid. Tööfail. Põhineb digipädevusmudelil: <https://digipadevus.ee/>

Õpitegevuste kavandamisel ja laste digipädevuste arendamisel on tuginetud Hariduse ja Noorteameti ning Eesti Haridustehnoloogide Liidu poolt koostatud digipädevusmudelile, mis aitab määratleda eakohaseid oskusi infootsingus, digisisu loomises, programmeerimises ja digiturvalisuses.

Kogu kavandatud sisu (sh tegevuskirjeldused, ideed digivahendite kasutuseks, visuaalid, materjalide struktuur) on autori originaallooming. Lastelt kogutav loovmaterjal (nt fotod, videod, helisalvestused) kuulub nende loojatele ning seda kasutatakse vaid hariduslikul eesmärgil ning kooskõlas andmekaitse ja privaatsusnõuetega.

Kõik kasutatud viited ja ideed on viidatud vastavalt APA 7 stiilile. Käesolevat kava võib kasutada ainult hariduslikel eesmärkidel, viidates autorile.